

Mundakako arrantzaleei egineko grabazioen transkripzioa (III)

Eneko Barrutia

Bilboko Hizkuntza Eskola Ofiziala
barrutia5@euskalnet.net

Abstract

This is the transcription of a recording to a fisherman from Mundaka which we hope will enrich the corpus of popular Basque language.

Laburpena

Herriko euskararen corpora gehitu guran, Mundakako arrantzale bati egineko grabazio baten transkripzioa da berau.

Keywords: transcriptions, fishermen language, oral corpus, Biscayan dialect

Gako hitzak: transkripzioak, arrantzaleen hizkera, ahozko corpora, bizkaiera

Herriko euskararen corpora gehitu guran, Mundakako arrantzale bati egineko grabazio baten transkripzioa da berau.

2000. urtean argitaratu nuen *Bizkaiko arrantzaleen hiztegia. Léxico marinero vizcaino* liburua. Liburu horretan Mundakako lekukoa Dimas Zaldunbide izan zen, 1921ean jaioa. Zaldunbideri laurogei ordu inguru grabatu nizkion eta berarekin izaneko hirugarren grabazioaren edo hirugarren orduaren transkripzioa da honako hau. Grabazioaren data 1990eko martiaren 23a da.

Arrainen gaineko behin-behineko galdeketa amaituta, arrantzako denetariko kontuak aipatzen dira: arrainak, apariorak, eguraldia, tresnak...

Artikulu honen helburua bikoitza da. Alde batetik, arrantza-mundua aztertu nahi duenarentzat lagungarri izatea. Bestetik, eta hauxe da nire helburu nagusia, herriko euskararen corpora hornituz joatea. Corpus hori zenbat eta handiagoa izan, orduan eta errazago atera ahal izango ditugu era askotariko ikaskizun eta ondorioak.

Grabazioan entzuten den guztia transkribatu dut, bai informanteak esanekoa, bai neuk esanekoa. Neuk esanekoa letra etzanez ageri da eta lekukoak esanekoa letra beltzez. Batzuetan parentesiak erabili ditut, parentesi barruko testua ez dudala hain argi ulertzen adierazteko. Benetako dokumentua grabazioa bera da eta argitaratzen denean hobeto ulertu eta zuzendu ahal izango da parentesien esangura. Dena dela, Dimas honetan ere berezia zen, boz argia zuen eta ondo azaltzen zituen gauzak.

Han-hor-hemen berbaren baten gaineko ohartxoak ipini dit. Gehienak hizkerari dagozkio, eta, gutxi batzuk, esangurari edo gaiari.

Aikomen orain urte batzuk neure lagun Dimasek eta biok edukiko elkarrizketa.

Dimas Zaldunbide

1990-III-23

3 A

bueno esetuko su, se berak esetuten saitzus, xxx, "xxx" ixixena

bai! bai, neugas arrastan (ibilliku da)

esetuten saitzus

bai bai bai

ba beragas on nai. Oiñ es, oiñ e Erriojara dxun de, oiñ esiñdxot beragas gedxau egin

a jubilata ongo da, a, bai, a, xxx, álto argal bat.. rubidxu antzera, bai, xxx.. esetuten dot xxx

oiñ esta argala

bai, urtiti, denpori da ikusi dotena be-ta. Ser? Mártxan dakosu?

bai

ía

esan dost bajuren estisela atrapatzen orrenbeste arrain

ai es es es es, arrastan (bai), bai diferenti gusu esan, bai bai.. Bueno esan

arrain baten isena da "lánproye"?

lanproye bai, lanproye. Ori da, arraño, oriitxen da, enbarkasiñuri pegá. Baitxe, e, selan esangotzupa, txarto berba(iñdx), "si fuese una ladilla". Pegaten da, da txupaten tzo odola, lebatzape okitxen dau, bueno, okitxeban, oiñ e estaipe. Lebatzape bai, da eitxen da pegá arraño, "es un parásito", pega eitxen da arrañeri ta txupaten tzo¹, ori da lanproye

kendu ein biko da esta? pegaten badxatzo enbarkasiñuri

¹ *pegaten da arrañeri ta txupa eitxen tzo logikoagoa ote da, egin bigarren esaldian?*

bai.. atunetako txarra ixeten da, pega eitxen da, da kendu ein bixaten tzoe enbarkasiñuri álan edolan kendu ein bixaten tzoe

selan kenduten da ori?

es, e, “es un chupón, una lamprea que, que está pegao con”- e, esatiles musturregas dau bertán

ori kentzeko?

bai, ba se- seosegas e, aldi badau e erramo bategas edoo, a-, txis bateas edo. Se áulaku da e? Esta andidixe

txikitxu da

bai, txikidxe da bai, bai

badau arrain bat “katue”?

bai, bai

es “itxaskatue”, beste bat “katue”

itxaskatu barik *katue*?

esan dostie Bermion koipe asko dakola, gibela dala ona eridek osatuteko

itxaskatue, pentzaten dot dana dala bat, ostantzin beste bat-au, itxaskatu da, bera, asuul klarue, da dako bustena me-me-me-me-meye, meye, da begidxe andidxek. Ori, gerra-dénporan, arén gibela ta arén e gausek, usate sien, kurtzuluntzako argidxentzako, argidxe. Se ordun gerra-dénporan bapórak, ba, karburus da kandelis-da ibiltxe sin, esin ibiltxen dinámukas. (Da,) motórrakas-da, orduen e, usaten san ori, baitxe dxateko be bai, bai, dxateko, aldiitara-ta erutebien, kurtzúluntzako, baye, itxaskatun e koipias, eitxen san igwál arrañe prejidu ta dxan, gosias, gosi-. Da gero, beste bat-au, itxaskatun antzekue, á da, ee arrain, e.. selan esangotzut, m.. marróyé, marroye. Da, dako, aspidxe sapala, tripie sapala, busten labor-laburre.. busten labor-laburre, da, asala latza, líjje latza, beste bat

se ixen dako?

estai- estai neupe, gatue, itxaskatue, a be *katu* deitxuten tzagu, bai. Órrek die bidxek diferentiek, báta begi-andidxe, busten-lusie, da, asul- asul klarue, da bésti da marroye, ee da asala latza. Da tripí dako kuadrade, osea aulan lotzeko modun

Mundekan eitxe-san da despeskie?

bai, bai. Bai despeskan andrak, andrak

gixonak es?

bai, bai gixonak e.. enbarkasiñoko gixonak, baye kánpoko gixónak es. Andrak, andrak e deitxuten sin² ándrari, kantza eingo sara, esta? E, e, ori da, dríban. Bermion *mállan* esan- estaitx esaten batzoe ba- Mundekan *driban*, dríban, bai. Dríban, daa.. dxuten (siñen) e, illuntzin itxasora, da arrañe artzen sendunin otorri erre, da gero igwal e amar edo ogei edo andrak, segun se kantidade arrain dakasun, eitxesan bana-bana despeska

antxobia, esta?

bokarta bai, antxobie

oin esta eitxen ya ori?

es, ori galdu san, bai, galdu san. Asi sinin baporak ardorien daa olan, argire ta ya galdu san, bai

“driban” esan su?

dríban, bai

“dríbia” da ori esta?

bai, dríban. Ori da, sari bota, da algaretin dau, sari bota-bota-bota ta, musturretik imintxen da txikota amarrata sarie, da antxe geldí, mallaten bada mallaten³ da ta espada mallaten esta mallaten, baye, gitxi ba gorabera dxakitxen da non egoten den arrañe, da illuntzitan ukusi be bai asalien-da, (..) botaten da sariek

órrek sariek “driba-sariek” edo selan deitxuten dies?

driba-sariek, driba-sariek

olan esaten da?

bai bai bai, driba-sariek, bai.. Órrek driba-sarietakoye ba, ee mállie diferentie, porreglajeneral e usatesan amalau ta erdikue, amalau ta erdiku ixeten san bokart asidxentzako, txikidxe pása

sertzuties “amúdak”?

amúdatie, atunetako karnadi (e)saten dena, amúdak e, oiñ eitxen die, alako papela, daa amorrotzen e antzekoo ori eiñdxe, baye atxiñe, usaten san, ba oiñ e urte asko es, usaten san, lastue, artún ee

orridxe

orridxe. Da suritxuteko eitxen san lejitan sartun, da eitxen san surítxú. Da gero eitxen san órrek amarra ámuen, politxo-politxo, politxo-politxo, fin-fin-fin, da gero órrotzak, sartun e ol baten edo kórtxo baten sartun, órrotza punttek, da eitxen san orrástú, da lotzesan ba, aridxeles, bai, ori da amudie

Lekeitxotik eta Ondarrutik etzoye deitxuten orreri “malutie”?

malutie, ba Ondarrun. Ondarrun *malutie* bai. Da amen e, *amudie*

bidxeti bat es?

bai bai, dana d- b-, malutie. Malutie estaitx nik e báda, lastuitxik e deitxuten batzoe, lastue malutie. Guk *lastú* deitxuten tzagune, estaitx eurak *maluti* deitxuten batzoe

esta “amudie”?

amudi da, baye malutis eiñiko amudie, ixengo da. Nik estopentzaten amudie, ixengo dan(a) *malutie*, maluti ixengo da bera lastue, ústen dot e?

entzun su ori “malutie”?

bai bai bai, bai bai. Ondarruti be amar urte ibil naitxe, arrastan, bai

Lekeitxon entzun nauen

bai bai, Ondarrun be bai

da segas eitxen san ori orrastu?

órrotzakas, esantzupe

arraspak?

arraspie⁴, órrotzakas eiñ e, sártun e kórtxo bateri, edo ol bateri, da arraspa itxen san, da gero arégas e, orrastu esaten (tzun), orrastu da lotzesan ba aridxe, bai eso es

atunetako esta?

atunetako bai

² jakoen barik, lapsusa ete?

³ egin barik, ez dino malla eitxen da, egituragatik edo korrelazioagatik izango da.

⁴ *arráspie* beharbada.

*mariñeruek okitxen dauie euren gausak
gordeteko kaja bat*

bai, palasa, palásá. Or okitxen dawie, se baktotxa berak e, dako, ba apaidxo bat. E, patroyek imintxen tzu bueno!, su púntetako apaidxuen, su berreleko apaidxuen. Su ubilleko apaidxuen. Da, “su obengako apaidxuen”. Baktotxa beran apaidxuntzako, amudak, baktotxak ein bitxus. Da, okitxen dau euren palasan gordeta. Se kanbidxateko edo, e igwal e arrañek erun batzo ba barridxe imintxeko edo, baktotxa(k) berak okitxen dau e beren palasa

selan esango lekisu “tres cajas”?, olako iru

iru palásá

seupe okingo su, esta?

nik es, oiñ e ni, oiñ es. Bueno!

len bai esta?

len bai, baye palasa ontzé be ba, palasa okitxen du guk, baa, korañetak okitxeko, edo amuk okitxeko, palastxu pitxak eta okitxeko ba mo- motorrin otzaran eruteko, ba palas e txikitxu bet

arrain baten ixena da “erromerue”?

bai, bai. Da, merun antz-antzadekue⁵, merun antz- antza dako, oiñ estaipa selan e kanbidxaten da⁶, e, baye antza bardiñe dako meruek

atrapaten da arrastan ori?

bai, len bai. Oiñ e, urte baten ondó atrapa san merue, urte baten ondó

erromerue?

bai, erromerue atrapa san ondo bay gero ori galdu in san ori be galdu. Arraño amen Kantabrikun ee gáltzin due, bai lebatza bai besegue galtzin due, galtzin due

penie, esta?

bai, galtzin due. Amen e, bakixu danetara dxokatu de-ta, arrastan be ein tzagu geuk ee geu ixen gara txarrak, kostararte sartunde-ta, arrasta edoser-da, e, dxuten giñen Frantziko kostara ta, antxobillie, aul-, (aunen gañako) antxobillatxu atrapa, da a lebatza da ta a geuk illdxu, árek esti así, toneladak eta toneladak liorrera ekarri txe

esaten da piedraboli dala txarra

piedrabolipe ein (txaun), e, arrastie, txarrá da.. Onbre, dana darue, áurretik atrapatzen dauen dana. Daa, piedrabolik⁷ eiñdxau ba arraño txikidxek eta andidxek danak atrapatzen txus ámuas, da ámo asko bota da gero, káletan galdu be bai apaidxuk eta an e, an e.. bueno! alperri galdu eiñdxe, kala(k) gustidxe(k)

ori be txarra esta?

bai, alperri galdu eiñdxe. Gero, on sin beste sare batzuk, oiñ estaitx prohibite bakoe baye len otesien, bolántak deitxuten ixentzon sariék. Bolántak deitxuten (ixen tzon) sariék, da órrek kálan bóta, kánpuen, beseguten-da, lebatzetan-da, bótatebien, da egwaldi txarras igwal gáldu, da, nailonesko sarik ixeten sin, árek an lotzesien, onduen galdute, da

málle arraño ta ill dxe, usteldu te bakixu, bai. Urte baten e gu arrastan gabiltzasela Sananderetik, kala bat-au or, kala bat-au “la marona”, ixena dakona, “la marona”, da or, errekaixi otesaanien, errekaixe swábetxue, atrapatesan besegue, ondó. Órrek sarik asi sinien, an be bótatebien da, galdu sariek eta, arraño galdu ein san

bolantak sien orrek

bai. Oin beitu, oin atrapatzen tzu eun kilo beseu da ño! Eun kilo beseu. Askó! Da atxiño ba, eun-árru be bai, atrapa da besegue. Eun-árru be bai. E, neuri be kwádra dxast e atrapatzen e, amar tonelada besegu etxada baten, da ortxé, ortxe kalan, Maronan. Ordu bi txa erdiko etxadie okitxeban.. amar tonelada atrapatzen, el año sesenta y siete

topie ixango san ori

sa- sako bete. El año sesenta y siete, día siete de diciembre

akordaten sara orduen

amar tonelada beseu. Oiñ ixen basan beitu, aberastu!, aberastu! Arek ordun eiñdxoskun amar ogorloko kílue, killue. El año sesenta y siete

erromerue, olako iru?

iru erromero, iru erromero

Juan Oyenartek esauen dxakin seiñdxen ori

arraño

erromeru da, merun antz-antzekue. Merun antz- antza dako.. kasi-kasiii igarri bes, askok igarri bes. Askok igarri bes. Se meruuk e be kolore bar-, e diferentitaku daus. Meru dau e dana, se kolore esango tzupa?

baltza ta-

e.. bat-au illune, bat-au illune kláse bat. Da gero dakosu beste bat dakona kolorie, e.. marroye ántzera, marroi ántzera dakona kolori be bai. Da andidxetakosus, guu, nabegaten gabiltzasela, kabo Santa Katalinan or e, e Gineako gólfuen, ogetamabos brasetan, eitxen gendun kala, arridxe topa, sondias, merkantias, da topa, da bertán botaten gendun búdxie, da atrapa du ogetamabos kiloko merú be bai, berrogei kiloko meru be bai

andidxek esta?

andidxe bai. Kabo Santa Katalinaneguen. Ogetamabos brasen⁸, an ataraten gendusen

“esparloye”?

bai, esparloye da, ee, selan esangotzupa? tiburoyen antzekue, tiburoyen antzekue, ba- andidxawe, dako espitxie, lepoko espitxe andidxe, andidxe dako. Da órrek atunetan sarrí, atune alaten egon da, grak! agarraten tzo atuna da eruen, bai

ixurdape dxaten txus esta?

ixurdiee estopentzaten, ixurdi atrapatekoo, arrain bixkorra ixan bi da, ixurdi atrapateko, ixurdi abille da, ixurdie, barko bateri, untzi⁹ bateri plántako dxako aurrin e, ixurdi ta bardiñdxe otamar mille bádue korriten be a áurrin due. Ba, ixurdi abille da

⁵ Lapsusa neure ustez, *antzerakue*-edo esan gurako zuen.

⁶ Beste lapsus bat?

⁷ *pje*- uste dut.

⁸ *brasetan* gehiagotan darabilela uste dut.

⁹ Laurogei orduan behin bakarrik erabili zuen berba ikasi hau.

*Bermion esan dostie ixurdak ill eitxen txus-
ixurdie estopentzaten, atrapateko ixurdiee..
gatxa da*
ixurdi gatxa da. Atune-ta bai, dxaten dau
olako iru? Esparloye?
iru esparloi, iru esparloi
la quilla?
gillie, gillie
tres quillas
irú gillé, gilla. Gero, enbarkasiñutaru gillie, da gero
daru barruti kontragillie, kontragillie. An dus
amarrata, armasoyek. Gillin gánien da gero
kontragillie gánien, armasoyek amarrateko
sardin-txikidkek se ixen dako?
parrótxá, bai. Sardin-txikidxe, parrotxa
olako iru?
iru parrotx
Bermion bardin esaten da, parrotxa
bai, bai, iru parrotx
badau arrain bat "taukutue"?
taukutu bai. Taukutu da, ixurdir antz-antza dako,
ixurdir antz-antza bay txikixue, bai. Baye-
ibiltxen da ametik ori?
bai, len otesien, oin ni bakixu aspaldidxon (..) enabil
itxasora ta, urtitan da. Baye, len otesien
Mundekatik eta
e, órrek e kánpuen, kánpuen, bai, kánpuen.
Antxobatan ibiltxen giñinien-da sarrí ikusten
gendun e
taukutue
taukutu bai. Da ixurdir da¹⁰ antzekue bay txikidxe
olako iru?
iru taukuto
len esan su, ser da "plamie"?
plamie? Plamie, encar-, énderas gusu esatie?
"Encarnar el aparejo"
ser da "encarnar"?
karnadi imiñi ámutan, karnadi i-, ori da plamie,
plamie. Atxiñe, ba besegutan da papardotan-da
dxutesan, da, (erakutziko tzut) selako tertzak ixeten
sien, Bermion *palangri* deitxuten tzoe
suek selan?
tertzak. Bai. Oiñ estaipa an be deitxuten batzoe, guk
beti *tertzak*. Da otesien, lóidxan, lóidxi da bodegie. Se
ordun atrapatesin e, ogei-otamar barril antxoba
txikidxe, urridxen, karnadatako beseutako, da
papardutako¹¹. Ordun lotzesin lóidxen, lagun bi edo
iru.. plamiten, árek apaidxu gustidkek, ba igwal
otamar kriel da ogei kriel da otamar kriel-da, da,
kriel bakotxak e, edo tertza bakotxak okitxeban, eun
da berrotamar - eun da iruro(ge)i amo. Da, kriela,
ixeten san, imintxesana ta, dxutesin kriel bakotxin
tertzá bi. Da, ba igwal ba beitu ba, ogetamar edo
berro(ge)i kriel ba larogei tertza edo plamiten
otesien, lóidxan, iru lagun edo lau lagun, segun e

sematriplante dakon e enbarkasiñuek, ori da
plamitie
tragolak sertzuties?
tragola da batzen dena apaidxue
jiratoixun due
es es, es es. Tragola da, e baa.. sesangotzupa..
erakutziingo tzut
bakosu?
bai
amen
lénte sarrakas, biarrinabilenin lente sarrak
ibiltxentas, beste lentik e... [marrazten]
kanta bat esta "tragola, tragola, soixie..."
Mundekako kanti da ori. Mundekako kanti da ori.
Atxiñe márrawen egúnetan, aratustitan.. kantaten
san ori. Áu da tragola [marrazkia]
andixe da?
segun se apaidxutako¹², tximinoitxeko-ta dabilgu ba
áulakotxuek, esatiles e.. árrabetekuek. Da, atxiñe
lebatzetako, ba usaten sien ba, andixek. Ori
tamañue segun, gero beste tragól bat-au aulan...
[marrazten]
beste klase bat es?
bai, bai. Ónek e kórtxoskuek, ixeten die
jeneralmente, onek di kórtxoskuk eta onek oleskuek,
bai. Bay oin dakosu plástikoskupe bai, oiñ e, ba au-
auri da tragola (esateko), bai
esaten da "safa dus txikotak", safa?
bai safa da, e errie txikotak, orí da, safa
Mundakan ori esaten da?
bai, *erri txikotak*. Edo *safa txikota*. Baye, amen e, e
jeneralin e (..) ¹³ pentzaten dot *errie* esaten dela, *erri
txikotak!* bai, ori da, safa. Bermion *safá*
*esaten da Mundakan "asi gara barkua
desatraketa"?*
bai, *desatraka*, ori da sabaldu, móllati sabaldu, edo
enbarkasiño bat e alkarregas bádu arén kostautik
sabaldu, ori da *desatraka*. En be(s) de "atracar",
"abrir", (desatraka)
da "lemasaiña" esaten da?
lemerie? lemerie? E, lemako burdiñe duna, barrutik
lemako gixona?
lemako gixona amen patroye, bai
lemerie?
lemerie da, ori estaipa ser gu dawen esan orr-
estakit, igual txarto ongo da e?
lemeri da, bakixu lemí, esta? Da gero bárri duna,
sartunde barrútik, gora, kubertararte, a barrun
duna, a enkajonaduri da lemerie. Lemín bárri duna
barrútik, á da lemerie, bai. Esate baterako, áu da
lemerie.. [marrazten]... ia, beste modu (bate..) eingotzut... Au barruko enkajonadurie, áu da éjie.
Bai, da, au, one(k), bidxen bitxartin au, da
enkajonadur(e) bat. Au-dá lemeri, au, au. Au.. ori da
lemerie
preguntako tzate gero Bermion
bai bai, bai. *Lemerie* orreri deitxuten tzagu guk

¹⁰ Bigarren da hau ixurdir-da antzekue izango dela uste dut, -
eta.

¹¹ *papardotako* da berez, baina nik hemen *papardutako*
entzuten dut.

¹² *apaidxotako* behar ote luke?

¹³ *nik* esan gura izan ote duen.

badau atx bat e "Fraillepe"?

Frallie, Frallie dau, Billawen, Billawen. Billáu-púntan dau islie. Da, an e, ee, an-dáu e, figura bat atxie, atxek dako figurie, frallín figuri beren kaputxe ta gusti

ori ixango da es?

bai, ori ixengo da. Baye Bermion estai *Frallepe* badau e..

beste bat igwal?

Frallepe. Frantxún átxapai, Bermion *Frantxun atxak*, baye, estai(pe). Frallie.. or-dáu, Billawen, bai. Billáu-púntan dako islie, da islin-, dau e, aulan e atxak figuri dako.. beren kaputxe ta gusti frallina

esaten da Mundakan "kosterres guas"?

bai, bai; bai, kosterres. Ori da kost- kostin errés susenien

galdu barik

bai, bai bai bai, bistán, bisti-, bistán dawela kostie

kosterres

kosterres, bai

gónidxua konprobaten? gonidxua ser da?

e, gónidxu da, ee, gónidxu da aparato bat barrun eeruten dawena, subidxen, subidxen eruten dawena. Da, omoten dau óndak.. óndak omotentxus, len omote ban Plónisek, Lúgok... Plónisek, Lúgok eta estaitx Arkatzonek omoten baban. Ori da, da omoten dau sonidue. Da a sonidue, eixensu márka. Márka, da omotentzu errunbue, e, da gero artzesu, iru diferentiek..

errunbu dxakitxeko es?

e, kasu baterako, seu nón sausen dxakitxeko, artzesu, Plónix, da artzesu, beste-, Lugo edoo, da Arcachon da, iru soniduek, iru sonido, baitxe gure basu artzesu, Radio Bilbao be, e Radio San Sebastian. Se, radidxu dako, aparte gonidxu, rádidxu dako, da artzen su iru soniduek. Da non atrabesaten den

or-sáus

an, or-sáus. Formaten den e triangulun e barruen, or e or-sáus, bértisetan, or saus¹⁴

ibiltxen dias orrek?

gónidxu ba, Bermion danak, enbarkasiño gustidxe dakotzu gónidxue. Gónidxu ta radarrak-eta, órrek, oiñ e, kási gónidxue, ee enbarkasi(ñue) (ba) markateko be bai, serrunbotan¹⁵ dawen, gónidxue da, e, Kabo Matxitzakok omoten dau ba sonido bat. Da seuk markate su a, da sonidue, nois flójuen dawén, an errunbun dau. Semat eta sonidu áltuau dawen, errunboti fwéra saus, baye, sus e, márkaten-márkaten-márkaten, da sonidue noix baixuen dawen, antx- antxe errunbun dau e, oriii.. esatiles ba Matzaku edoo, Donosti edoo, Sanandere edo, seukusun e-

Mundekan be on dies orrek gausek?

on- on-dá, enbarkasiñuek on dinin andidxepe bai. Bueno, atxiñe es baye, órrek a oingutie. Amén on sin e ba enbarkasiño asi bi txe órrek okitxebin gonidxue

olako iru?

irú gónidxo

selan deitxuten tzasue suek lekeitxarrai ta ondarrutarrai ta-lekeitxarrai

es baye diñot, esuye esaten "goitxárrak"?

bai, goitxarrai, bai, goitxarrai, bai, goitxarrai

ametik asi txe orrantz-

orras goi- goitxarraitie

bestiak?

bétarrak. Bai, montañesak eta ónek gustidzek *bétarrak*

bermiotarrak estie-

es es, bermiotarrak = Bermi(o)kuek, bai

betarrak e-

bétarrak die ba, montañesak, montañesati bétarrak. Damen, *goitxarra* gedxen-gedxen, órrepe bai esta? lekeitxarrai-ondarrutarrai, bay gedxen esaten da kiputzari, bai, orreti goitxarrai

este?, selan esango lekisu "este"?

lestá

elegas

bai, lestá.. Ondarrun... *galgói*, da sudo(e)steko aixie, sudoesteko aixi *galgói*. *Iparra*.. nordeste-lesteko aixie, amén be bai iparra, amen be iparra ba lesteko aixi da, lesta-nordesta. *Nortá* nórteko aixiri. *Éguko aixie* "sur". Da *gallégun aixi* edo *norusta*, mendebala *olan suek esta?*

bai

da nor da sotapatroye?

sotapatroye, e, errelebaten tzona.. patroyeri. A da sotapatroye

olan esaten sue suek?

bai, sotapatroye, bai. A da errelebaten tzona, beti ixeten da sosio bat, edo mutil e biskor bat, a da errelebaten tzona patroyeri

ori da

ori da sotapatroye

da "kasetia"?

kaseti ba subidxe, bai, kasetie, ori da subidxe

olako iru?

iru kaseti

esaten da Mundakan "aixeraka guas"?

bai, bai *aixera gues*, *aixeraka*

selan?

aixera gues

ser da ori?

edo *aixeraka gues*. Ee, aixín bárrure, aixín bárrure, ori da, aixín bárrure

"Picos de Europa"?

"Picos de Europa" die, órretaus.. ee.. esangotzut, San Bixente, San Bixenten, de la Barqueran, San Bixente la Barqueran, daus mendi batzuk, dakoenak ixena *Tínesak*, *Tiñesak*

suek selan?

Tiñesak, bai. Die, tíña baten antza, tíña baten antza, da, farola dau an, baten, tina mayorren dau e farola. A, destélluek oiñ e, estopentzaten kanbidxakobini(k) baye, Matzakun modure omoteban e, destélluek. Da or goidxen átzeko alderdítzik, daus "Picos de Europa", bai

¹⁴ Ahopeka legez dio, baina *ór saus* da kasu honetan igual.

¹⁵ Ezin dut jakin *se errunbotan* edo *se runbotan* den.

esties "Tiñesak" orduen?

es, Tiñesen goidxén, goidxen daus, Tíñes itxasun e or-dáu esate baterako, bay gero goidxén, daus e "Picos de Europa", órretan, órrek e, gu ibiltxen gi(ñin) arrastan, edo ni ibil nayenin arrastan andik Abascaletik, osea, Sananderetik, Abascaleko kali dau or. Abaskaleko kalie, da or-dáu, entzungo sendun e "el naranjo Bulme", "el naranjo Bulme". Or aa- alpinistak-eta igaten dawina, "Naranjo Bulme(n)". Ori da, mendi bat, aulan atzamarra lakue, ori dau bertan pikutan, piko de Europatan, atzamarren e lodidxen e, antzekue. Da orreri deitxuten tzagun guk arrastan "Pádre", bai. Gero beste bat otesan txikidxawe.. "Híjo". Da beste bat otesan, andidxawe, e oesterau, "Espíritu Santo". Bai, orrek e, arrastakoo ixenak, ixenak. Da gero daus, Llánesen, "tinas falsas", die, San Bixenteko tiñesen antz-antzekuek, "tina falsa", "tina falsa", bardin-bardiñetie, baye "tina falsa" deitxuten tzo a-

3 B

esaten da Mundakan, ba, "aixiak ba ankerera-ankerara

a?

ankerara, ankerara bai

ser da?

ori da ba, e, musturretik e artunde, mandatik. Musturren mandatik artunde, dxun biarrin e, bránkas beren barrure, ankerara, mandara. Mandara-mandara, mandara-mandara

ori da-

ori da ankerie. Bermion be olan imingo dau

da "proa" selan esango lekisu?

musturre, musturre

enbarkasi-

musturre. Bai

"bránkie" es?

bránki be bai. Baye, nora sus ba? da, branka-musturrera. Branka-musturrera, edo dxun branka-musturrera eser ikustemasu, branka-musturre

da korosta?

korosta, korosta da, átzien, urteten dawen aulan e, esatiles e, bera erredondue, átzekue, a da¹⁶ kodasta, beraño. Bay esaten tzagu baitxe, áurriri be bai: *Kodastera nue*, aurre- áurririxik, kodastera, bai

selan da-

brá- bránkara, bránki edo kodastera nue

suk selan esaten su gedxau?

guk e bránkara, bránkara

tres proas?

iru- iruu.. iru mustúr, iru mustur

edo?

edo irú bránka, bai

da "orakan-orakan gues"

orakan da, e, aixeraka sausenin geldika-geldika. Geldika-geldika

mobidu barik?

bai, geldika-geldika. Orakan e ixeten da, kápan otilés. Orákán. "Kápan" otilés da, atxiñe usatesan orakie, lebatzetako, esko-apaidxoko ee lebatzetan ibiltxesien da, ordun otesin mutil txiki bi, ordun enbarkasiño txikidxepe bai. Da, erramo bana artunde, orakan okitxen enbarkasiñue, gasoliñi es gastateko, se gasoliñie, ordun e.. ordun e ixeten san e, erresiñuen da aulan-da. Eskus otesin e, mutiltxu gaste bi, a, aguentaten kodastien. Da baitxe, *orakan* esaten da baa, dawenin e aixe txarra, aixe- aixe asko edo dawenin ba: *orakan gaus*, "kapan", kapan otilés, ori da

esaten da "poparian"?

popari da, a- aste sarenin e, aixin áldera, aixin áldera, aixi-, bránkas sues aixera, da poparin da, aixin e-, aixin aldera susenien, bai. "De popada", bai

Bermion esaten dabe batzutan "egualdi Habana okiñdxu"

ba, egwaldidxe Habana ba, dawenin kalmie ta egwaldi ederra, ori da

suepe bai?

bai, egwaldidxe selaku- da Habana on da egwaldidxe, bai

Mundakan be bai?

bai, bai, Habana egualdidxe

ori itxosun esta?

bai bai

erridxan es-

es es, egwaldi ederra dau e itxasuen e, ederra edo Habana. Baye *egwaldi ederra*. Da ser? ba egwaldi ederra, Habana, Habana. "Sol y moscas"

erridxan elekisu esango?

es, es

itxos-

bai, itxasokue, bai. Amen e, bai, ser- egwaldi-? Egwaldi ederra (dxakuk) ontxe be, da egwaldi ona daku

da "egoraska guas"?

"al sur". Egoras (daatorren). Amen Kantabrikuen liorrerantz, liorrerantz. Éguen, ori da

da "la bahía"?

badídxé, badidxe. Au da ba, Bermioko badidxe, au, Bermioko badidxe, Mundekako badidxe

bako badidxe Mundakak?

bai, aur, aur dakosu badidxe, bistan. Ogoñotik asi, da Matzakure, au dana da badi bat

da selan esango lekisu "tres bahías"?

iru- irú badí, irú badí

da "meladia atako tzagu atuneri"

ori, -barre-, orrek estako, ori da, *arrañ asko atrapaku*, ori da, ori da, *meladi atako tzagu arrañeri, ba atako tzagu meladie!*, *arrañ*¹⁷ asko atrapa(ti da ori). Bermion selan esan tzu ba?

aulan, meladie

baye arraiñ asko atrapati da ori. Bai bai, meladi da, abe Mari(a)! Atako tzagu arrañeri, meladie, da arraiñ asko atrapatie. Ori da

e ubillada bat ikusi du

¹⁶ á da segurutik.

¹⁷ Gaitza da *arrañ* edo *arrañ* den esatea.

ubilladi da, ee, ubilladie, edo surusgorie
selan?

surusgorie, esatiles arrañen e sáltu edo, ori da,
 ubilladie
olan eitxe-

e-, uren ertz-, estaweles-, sáltu esta, uren e ertzin
 bertan eitxen- rr-ra!. Esatiles e, aulan e..
 mobimientue bertan uretan, da, a da, *surusgorie*, edo
ubilladie
bidxak esaten die?

bai, bai bai, bidxek
da olako bi?

surusgora bi
edo bestia?

edo ubillada bi
arrain torpia? ser da?.. Arrain andidxe?

arrañ andidxe?
ori da?

bai
Bermion "arrain torpia" = arrain andidxa edo

bai, ba arrain andidxe. Arrain torpie, arrain
 andidxe
esaten sue suek?

bai bai, bai, bai
sarda ederrak ikusi dus

arrain-, -etzula- atune sáltaka dawenin. Edo
 simarroye saltaka dawenin, ori da, sardie, bai
"baltzo baten ibil gara"

danok al-, alkarregas, o sea, kwadrillan, alkarregas
selan esaten da ori?

baltzue, baltzun
estau bentaja andirik emetik eta Bermiora

es, se berton gaus-da. Da gero pasaten dena,
 Bermitik jente asko (ibilldxa) mundekarra, itxasora.
 Da, bakixu, bardin- (bardindxu) itxen da-, berba
 bardin-bardin itxen da, gitxi ba gorabera
da "blankure asko ikusi dus"?

blankuri da, antxogie, bokarta, dawenien, asal-
 ganien oten da, asal-ganin oten da, sarritxen e, buru-
 agiridxen, buru-agiridxen, buru-agiridxen. Órrek e,
 kalmí dawenin da egwaldi ederra dawenin e, áurdun
 e, blankúrek. Edo, e, gero, estaitx or bakosu baye,
 gero dau beste bat *andana górridxe*. Andana
 gorridxe, da, gorridxe ukustesu, arrañe, es asalien, e,
 lau brasan edo, bos brasan edo, ukusten da,
 gorridxe, ori da *andana gorridxe*. Da blankuri da
 arrañe asalin dawenien.. Bermion be igwál ixengo da
da ardora?

ardo- ardora da, ee, mártxan sues, da- gawes e?
 I(ri)targidxee esta on biar, gau illune, ukuste (su)
 Uuf! arrañek eitxen a, esatiles e, ardora, ori da
 ardora. Esatiles e lánpara bat bistutiles, a buf! eitxen
 dau, ori da ardora
da "mare ona eiñdxu" selan

mare ona da baa, arrañee ondo atara suni-, atrapa
 su. A da *mare ona*
ori da?

bai, arrañee atrapa ta, presidxu be ona iñdxu ta, ori
 da *mare ona*
Mundakan be esaten da?

bai

sertzutis potxerak?

poterak?
poterak, suek poterak?

poterak
"potxerak" es?

ai! potxera? Potxera da, oiñ esta usaten. Potxera da,
 atxiñe imintxen ixen dxakona tertziri, ámue(n). Ba-
 bat ixeten san *subille*, da subilleti dxuten san ámora,
potxera. Ori da potxera
eta bestia "potera" esan suna?

potere- "potera" guk deitxuten tzagu *korañetie*, ori
 da tximinoitxako
"potera" esue esaten?

poterai e, guk etzagu esaten, guk *korañeti* esaten
 tzagu. Ori da tximinoitx- tximinoyek atrapateko
ser da? amue?

e órrotzak. Bai, ontxe erakutziko tzut
a! onetie? po-

poterak, korañetak, onek neuk eiñikutie
seuk ein sus?

bai... Neuk imin tzat e aridxe be ta dana
pentza lei erosi ein sula esta?

es, onek neuk eiñikutie. Da, andidxawepe bakotas,
 bai
eingot dibujue... Au da potera

potera, guk, *korañetie*.. Ónetie, neuk eitxen tas ónek,
 neuetzako ta mutil lagunentzako.. /stop/ Amúdak
amudak, bakotxa berana?

bai...
ser da au? A! onek andidxawetie

andidxawek, bai
setako?

begianditx(a)ko, begianditx(a)ko. Óneti tximinoi
 txikidxentzako, da onek begianditx(a)ko. Edosemat!,
 nik e olaku asko dakot, neuk eitxen tas-da. Ba oiñ
 urten dau beste método bat
barridxawe?

metodo bat, japonesa
japonesak ori be eiñdxawe?

bai... [paketea zabaltzen]
ño! arrain-

arrañe(..) módure, arrañe, da, átzin e dakos e-
bi dakos e?

bai, japonesak bi¹⁸ dakoe.. Asko dako nik olakue,
 Jésus! Onek txikixuek.. onek bát-akoye. Oneti
 japonesak baye, bakotas koreanuek onek e,
 koreanuk estie.. au koreanu da.. Au da koreanue,
 onek estako amen jiratoidxue. Semík ekar dosten e-
non erosi sus onek ba?

oi, oin BÍlbon badáus, bai, baye igesko udan ee esin
 topa... Milla ta eun peseta
bakotxa?

bai, ontxe dxun dxast semie, ona, nois dxun da?
 Pásan astien, dxun da, pilotue, bweno kapitx(e)na da
 baye piloto, dxun da Singapurrera. Onái¹⁹ sure
 aitxen bárkun ni Singapurren. Bai, da.. bjejatakos,
 Pérsico-Japón. Baye arantzín da onantzín, s- s-

¹⁸ Uste dut ez duela aditzari lotuta ahoskatu.

¹⁹ egon nai, egon naz.

lotzen da Singapurren.. Onái ni an, da, esan tzat ekarteko andik, an topako txus da ekarteko- ónek korañetak. Onek e arrañek, bai

da "txárpi"?

txárpi da, korañetin antza, korañetin antza, bay burdiñeskue, andidxe

andidxe

bai

ser atrapateko?

ba, .. txárpie ba, edoser e dxausten dana uretara, da bistán bádu ba txárpie, txárpis atrapateko. Ankillin antza, bay txikidxawe

ankilli ser da?

ankilli, "el ancla", "áncora", bai. Ankillin antz-antza dakoo txárpiek, bay txikidxe

olako iru, selan esango lekisu? iru-

iru txárpa, bai. Baitxe deitxuten dxako txárpie.. atunetako ámuri be bai, *txarpi* deitxuten dxako ámo bi dakolakon, (orreri) be *txárpi* deitxuten dxako

da "artxá" entzun su? artxa

artzá da, eitxen dxakona, ámuén, atunetako, eitxen dxako, ámuén, ee, aridxegas, aridxegas eiñ dxe gero, bertán palán, amarraten dena da, ori da artzá

olako iru?

iru artz, iru artz

da "madria"?

mádríe deitxuten dxako.. oneri, selan da? Piedrabolie, piedrabolie, da ba palangrin modure da. Da ámue, ámuu- ámuna bari, béstie, osea... ía [marrazkia], *mádrí* da... áu da *mádríe*.. áu da *madrie*, au

au dana?

ba-, au, *mádrí* áu da. Da, len esan duna *potxera*, ixeten san au, au.. Da amén ámue. Ba *mádrí* da au

au

ori da *mádríe*, bai

potxera

potxera au, ámue

ori da olan lusie

bai, ori da *mádríe*, *mádríe*

bueno au kasan, botaberak?

bai, botaberati atunetako, bai

kasarako

kasarako, bai

ser da txoridxe?, okitxen dawena

txoridxe, okitxen dawena botaberiek? Botaberik okitxen dawena da, botaberitakos, porreglajeneral iru apaidx(u): púntaku erdiku ta berrelekue. Púntakuek, da, txoridxe da, bertán e botaberan dako anillue, da andí pasaten da txikó bat

memena esta?

maimena. Pasaten da andik, da dako, ba aulan e, beste anillo bat, apaidxu duna

beste anillo bat dako?

bai, beste anillo bat, andi du apaidxue. Agarraten dawenien, erri- erriteko, ori daa txoridxe. Erriteko, púntako apaidxu edo erdiko apaidxue

gero barriro-

gero barriro, arrañe atrapa- altzaten denien ba, a gora ostabe, beren lekora, bai

ori da txoridxe

bai

arrastan estau olakorik es?

es, txoridxe áu da ara! [marrazkia]

boligrafuas obeto

boligrafuas? Txoridxe áu da, itxagon e (ia).. Ámeti du botaberie, da bestie due, ametik. Beste mandatik

imingot-

bai, botaberie. Amen due, anillotxue

se ixen dako anilluek?

ess (anillo..). Da, ameti due gero béstie, txoridxe, da dárue, anillo andidxawe, txoridxek, da, a due, maimenagas, barrure

au de txoridxe?

bai.. Ba au eitxen da ba, arrañek agarraten dawenien, arrañek agarraten dawenin ba errí ona, artzen su apaidxue, se ámeti du apaidxue

anillun ondun oten da-

gora igatesu ba txoridxe

anillun onduen esta?

bai, anillorarte bertararte, bai, da gero andi due, andii txoritxik du apaidxue. Txoritxi du apaidxue. Lastuas, da ámu amen. Da arrañek agarraten dawenien, au itxen da, baja, txoridxe. Artzesu apaidxue, ordun apaidxu (au)na dator. Artzesu apaidxue, da gero ostabe gora eruen, ori da

gero txistegas

txistegas

ekarri esta?

bai

nik pentzaten nauen anillue sala txoridxe baye esta

es!, beste bat-arue, bete bat-arue, txoridxé. Andik pasaten da, txoridxe, maimenagas, da aretarue, anillu- e beste anillo asidxawe, da andik pásaten da apaidxue, da, gero, agarra dau arrañek!, errie

selan esaten da, Jesus! agarra dost

esatesan, bai, *Jesús!* Edo báitxe esaten san: *Eutzo!*

eutzo?

bai. *Éutzo niri be!, Éutzo niri be!*

olan be bai?

bai, bai. Mundekan e *éutzo* asko, bai

Jesus! es Mundakan?

bai, esaten san baye, *eutzo!* gedxau, bai

da.. bai?

ser? esan

da "galle"?

gallie? A- ámuén-, gallí da, ámuk e, aulan selan dakon... [marrazkia], au da palie.. au da palie.. Da galli da au

au- au e barru-?

es, es, au- au pikotxue

pikotxue?

au au, au duna

au?

orí orí, orí. Ori da gallie.. Ori da gallie

da alako iru selan esango lekisu? iru-

iru gallá

amue, palie-

pali au da. Da au da, gallie

da entzun su "atzo-murtzillie"?

atzo-murtzilli da, esangotzut, esangotzut, ia... Es, au ondo dau. Au da, ondo. Au dau ondo. Da atzo-murtzilli da.. ia oiñ espot eitzen [barre]... áu da atzo-murtzillie. Esukusten, selan dawen?

setako eitzen da?

atzo-murtzilli da txarto eiñdxa dawenin e.. txarto eiñdxa dawenien. Guk deitxuten tzagu *marapillue*

“atzo-marapillue” edo selan?

es! marapillue, marapillue. Au dau ondo, esukusten lixu dauena? Da béstetara da, atzo-murtzillie

erratu ein badis edo?

bai, sarri itxen da.. au da atzo-murtzillie.. diferente da berrela? entzun su?

berrela da, ee.. berrela da, botaberie, botaberi dxuten den e lekue- parajien, berrela dau, gwardakola baiño átzerautxuau, babor-estiborrin e? Babor-estiborretan. Da, ázi baiño áurrerau, bai, erdingeruen. Ba enbarkasiñun erdingeruen, or- or- dáu berrela

kasan esta?

kasan bai bai

ostantzín arrastan estau olakorik

es es. Bwéno, esan ein lei *dxun berrelera* edo, baye, esta, esta. Esta

da “ubillie”?

ubille da bertán átzien.. bertán atzien e, ee bera.. bera- bwéltie, áurrerantz eikeran, amaitxuten den lekuen.. [marrazkia] áu da ubille, dáu²⁰ da berrela.. bai. Au da átzie, da amen da, ubille ta au da berrela

da “ubilleko gixona”, “ubilleko apaidxue”

ubilleko gixona ba, ango apaidxu okitxen dawena, ango apaidxu okitxen dau ubillekuen. Sarritxen ba, e! agarra da(u) bat arrañe, non agarra dau? ta ubillien. Baye an e, baktotxa(k) beren apaidxu(...)

da “obengie” entzun su?

obengi da, átzien, bertán átzien, átz-átzien, pálu- ordun usatesan pálu, latiñen pálu, da andi dxutesan apaidxue. Áu da.. obengie

palue, palue da?

ba obengie. Da andik e obengako apaidxue. Da amen otesen beste apaidxo bat, áulako palo txikidxagas, obengillue

txikitxu esta?

bai. Palue, bakixu atxiñe latiñe ixetesan, ónetan latiñe, latiñe da.. bélie. Da, ametik erritesan apaidxu latin barik, ametik erriten san apaidxue, de, au da, obengie. Da, gero txikitxu oten sena bertán átzien, obengillue

kasarako esta?

kasarako bai

botaberak sosteniteko, Bermion esan dostie “atunetako agiñek” sirela sosteniteko botaberak

bai, e.. agiñin sartunde, agiñin sartunda. Da.. esplikako tzut.. [marrazkia].. áu da. Amen dxuten da botaberie. Da, egwaldi kalmí dawenin-da, amén imintxen da botaberie, baixu okitxeko apaidxuek. Ostantzin egwaldii normalien amen, baye total bareta dawenin sarri eitzen da baja áuna be

orisontal edo imin-

bai, apur bat e, ori da. Selan deitxuten tzagu guk orreri ba?...

agiñek es?

agiñe bai, áunetan, baye, beko-agiñin imiñi edo goiko-agiñin imiñi

au da agiñe esta?

bai, beko-agiñe ta au goiko-agiñe. Baye, enai akordaten es, selan deitxuten-, enai akordaten

Mundekan beste ixen bat dakosue orretarako?

e.. enai akordaten, enai akordaten. Agiñe. Beko-agiñe.. da au goikue.. Amen du enbarkasiñuu, berrelien due au.. berrélién

au berrela?

bai, berrelien

da au, botaberak

botaberak, bai

“mastille sartzen den lekue”, “sokondue” edo selan da?

sokue, sokue

“sokondue” esta?

es es, guk *sokú* deitxuten tzagu, *sokue*. Pálu sartzen dena, da, e ol lodi bat eta an e ba sillules dako an da, soku da, bai. Atxiñe usaten san ba batéletan-da, bélan, da okitxeban áurrien, sokue. An sartzesan pálu, sokuen

edosein palo? mastille?

e sokuuntzako bera pálu, preparata oten san bélintzako, preparata oten san, a soku beti on da leko baten, a dxositxe on da. Da.. an sartzen da pálu²¹, pálu. Da gero pálorá due bergie, bai.. esplikako tzut.. [marrazkia].. au da batela, áu da pálu, da amen barrún due, sokue, au sokun sartunde dau. Da gero ameti due, bergie, bélias

olanaskuek-

bélie bai, ee-

olanie

olan- e, bai, olanie baye olana fiñe, olana fiñe, bai. Oiñ e náiloneskuk-eta dakosus.. Au (au)lan da, áu da bélie.. gero amen e.. dxutesan lemie.. lemie

apuntakot, sokondue

sokue.. sokue. Sokondue éuskeras au- esa- “la esquina”, sokondue. Baye ori da sokue

kaela da-

kaela da, ee goidxen duna, bai. Obramwertien, goidxen²² duna, bai, ori da kaela

gero badau “kontrakaela” be bai esta?

kontrakaela da, armasoyek, armasoyek, urteten dawina, ori dau kubertan errés, ori da kontrakaela. Da, andik urteten dawie armasoyek, armasoyek urteten dawie, kaelera, kaelera, edo obramwértie due órretan armasoyetan dxositxe, da gero due kaela gánien

da “espitxek” entzun su?

espitxi da, kásu baterako, ba.. untzá batek urteten dau, da ordun eitzen da paloo-, ol-sátí bat edo ba,

²⁰ dáu = da hau, eta hau

²¹ *palue* galdegaitzat, ez an.

²² Pausatxua egin du, horregatik koma, bestela *obramwertien goidxen* izango zen, jarraian.

sorrostu, da sartun andi sillotik, untzik urten dauen
lékotik eta, dxo-dxo-dxo ta tapa, ori da espitxie
olako iru?

iru espitxe

Mundakan "espitxa" igual iru espi-

iru espitxa

agas esta Mundakan?

iru espitxa

bai se suk esaten su "e" gas asko, esta?

**bai, Bermion ibil nayelakon asko. Ni Bermion e, baa,
ogetalau urte eintas arrastan. Da, bermiotar askogas
ibilldxe ta-**

da "juntek"?

**júnti da, ol bidxen²³ enpalmie, ol bidxen enpalmie.
Enbarkasiñuek júntatakos ba olen enpalmek, olen
enpalmik eta gero ori dxuten da, galafatita, da gero
masilli emonda edo, sementu-edo emoten tzo- ori da,
júntie, bai**

badau amo bat "amo-porrostua"?

**amo-porrostue deitxuten tzoie mustur okerra
dakona, (selan) esplikakotzut. Amo-porrostu da...
au, au amu-, ondo dau au, au. Au da ámue. Da
porrostu da, okér- oker dakona au. Selan
esangotzupa, áulan okér e eitxen dauena, okertute
oten (dana). Au da.. amo-porrostue. Amu-, ámo
okerra, amo okerra imiñi. Ori imiñi**

olan be bai?

amo-okerra bai

amo-porrostue be bai, esta?

Bermion, bai

A! Bermion, suek es?

ámo-okerra

dxakin su

bai bai bai bai, dxakin bai

da "trañek"?

**trañé da ártie, ártie, ba antxobatako, antxobatako-ta
artie, ori da trañe**

artie sarie da esta?

bai, bai. Arti edoo trañe, bai

²³ *ol-bídxen* beharbada.